

Progresjonsplan

	1-2 år	3-4 år	5-6 år
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	<ul style="list-style-type: none"> -bli kjent med billedbøker, sanger, rim og regler. -få erfaringer med eventyr og fortellinger gjennom konkrete. -erfare at noe har en start og en slutt. -erfare at det er rytme i språket. - bruke av flipover for å lære rim, regler, sanger og symboler gjennom dette vise lese og skriveretningen. 	<ul style="list-style-type: none"> -bruke språket i samhandling med andre. -få ytterligere erfaring med lese og skriveretning ved bruk av flipover. -gjenkjenne eget navn og andres, samt gjenkjenne ulike symboler. -lytte til bøker og fortellinger, med fokus på å starte, gjennomføre og avslutte aktiviteten. -leke med språket gjennom rim og regler. 	<ul style="list-style-type: none"> -bruke språket i kommunikasjon, beskrive følelser og opplevelser. -gjenkjenne ord som rimer -delta og lede samling sammen med en voksen -få forståelse av at det finnes flere språk -fortelle en historie i sammenheng, uten støtte av en voksen. -skrive sitt eget navn
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	<ul style="list-style-type: none"> - utforske barnehagens fysiske miljø gjennom allsidig bruk av kroppen. - mestre underlaget ute og inne - erfaring i å melde behov - få ulike sanseinntrykk -få erfaring med prosessen fra frø til næring - delta på enkle bevegelsessanger - være aktivt deltagende i måltidet, sitte på egen stol ved bordet indremotivert, spise selv, drikke av kopp og melde behov for det det vil ha • De ansatte jobber for at barnet skal bli kjent med SmartMat 	<ul style="list-style-type: none"> -øve på å holde bestikket riktig og smøre egen mat. • De ansatte jobber for at barnet skal lære om sunt kosthold gjennom SmartMat • De ansatte jobber for at barnet skal kunne ta imot/ sparke stor ball. • De ansatte jobber for at barnet skal kunne hoppe, løpe, balansere. • De ansatte jobber for at barnet skal kunne tegne et enkelt ansikt. • De ansatte jobber for at barnet skal kunne pusle enkle puslespill 	<ul style="list-style-type: none"> De ansatte jobber for at barnet skal være med på å tilberede SmartMat • De ansatte jobber for at barnet skal mestre å gå i ujevnt terreng, ha god balanse og kontrollerte kroppsbevegelser • De ansatte jobber for at barnet skal ha kunnskaper om egen kropp, og de ulike kroppsdelers funksjoner. • De ansatte jobber for at barnet skal kunne hoppe, hinke, stå på et ben og balansere rulle fremover og bakover • De ansatte jobber for at barnet skal mestre å klippe etter en strek

	<ul style="list-style-type: none"> • De ansatte jobber for at barnet skal gjenkjenne kroppsdelene • De ansatte jobber for at barnet skal bruke pinsettgrep, og vise oppmerksomhet mot syn og hørselsinntrykk • De ansatte jobber for at barnet skal erfare god vekslings mellom aktivitet og hvile • De ansatte jobber for at barnet skal være aktiv deltager i påklædning • De ansatte jobber for at barnet skal vise evne til imitasjon • De ansatte jobber for at barnet skal oppleve glede ved fysisk aktivitet 	<ul style="list-style-type: none"> • De ansatte jobber for at barnet skal være bevisst sin egen kropp. • De ansatte jobber for at barnet skal mestre å kle på seg selv • De ansatte jobber for at barnet skal få kjennskap til vesentlige kroppsdelene. (eks. hode, nese, øyne, munn, armer og ben.) • De ansatte jobber for at barnet skal gå selv på do og melde behov om hjelp • De ansatte jobber for at barnet skal mestre sykle på trehjuls sykkel 	<ul style="list-style-type: none"> • De ansatte jobber for at barnet skal ha et godt etablert blyantgrep • De ansatte jobber for at barnet skal vite forskjell på høyre og venstre, og kunne fargelegge innenfor streker • De ansatte jobber for at barnet skal ha begynnende kunnskap om påklædning i forhold til de ulike årstidene
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	<p>De ansatte jobber for at barnet skal bli kjent med drama og rytme gjennom lek og samhandling med voksne og andre barn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ansatte jobber for at barnet skal få erfaringer med ulike formingsmaterieell gjennom ulike sanseopplevelser med fokus på prosess • De ansatte jobber for at barnet skal delta i barnehagens ulike tradisjoner med fokus på positiv opplevelse 	<p>De ansatte jobber for at barnet skal utforske ulike formings- teknikker og bli kjent med ulike materiells egenskaper.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ansatte jobber for at barnet skal kunne forstå noen fargenavn. (For eksempel kan du gi meg den gule blyanten?) • De ansatte jobber for at barnet skal mestre «late som» lek, skille mellom lek og virkelighet • De ansatte jobber for at barnet skal få mulighet til å uttrykke seg gjennom drama, musikk og formingsaktiviteter • De ansatte jobber for at barnet skal ha kjennskap til de ulike tradisjonene i barnehagen 	<p>De ansatte jobber for at barnet skal ha kunnskaper om ulike typer materieell, samt ferdigheter i enkelte teknikker</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ansatte jobber for at barnet skal kunne flere sanger, rim og regler • De ansatte jobber for at barnet skal tørre å stå frem i gruppen, formidle noe for de andre • De ansatte jobber for at barnet skal tenke løsningsorientert • De ansatte jobber for at barnet skal være aktivt med i prosesser rundt barnehagens tradisjoner

<p>NATUR, MILJØ OG TEKNIKK</p>	<ul style="list-style-type: none"> -få erfaringer med å være ute i ulike årstider -allsidig erfaringer med elementene sand, stein, jord, luft og vann -bruke sansene aktivt både ute og inne; kjenne på ulike lukter, smaker, kjenne at snøen er kald, vannet er vått, gresset er mykt osv. - erfaringer med rett påkledning i ulikt vær, tar du votten av kan du bli kald.. Støvler gjør at du holder deg tørr - gjenkjenne enkelte blomster, dyr og dyrelyder - gå på turer ute i barnehagen og i nærmiljøet - erfaringer med bål, og respekt for ild som element - erfaringer med øks og sag i samarbeid med voksne - erfaring med tilberedning av mat ute - erfaring med kildesortering - begynnende erfaring med digitale verktøy (Eks. lage filmsnutter) 	<ul style="list-style-type: none"> -få ferdigheter i å sage og bruke øks sammen med voksne -få ferdigheter i å bygge bål sammen med voksne og andre barn -få ferdigheter med å lage mat ute - bli kjent i barnehagens nærområde - så og høste sine egne grønnsaker - bearbeide opplevelser gjennom bruk av ulike naturmaterieill - bli kjent med ulike digitale verktøy - få ferdigheter i kildesortering og miljøvern - kjennskap til hva som er spiselig i naturen - gjenkjenne og kunne navn på insekter, fugler og småkryp i nærmiljøet 	<ul style="list-style-type: none"> -bygge bål sammen med andre • De ansatte jobber for at barnet skal ha kunnskap om rett bekledning -å sage selvstendig -spikke med kniv - tilberede enkel mat ute • De ansatte jobber for at barnet -kildesortering -naturen som lekeplass gjennom kreativitet og fantasi -velge rett leirplass for vær og vind på tur -starte, gjennomføre og avslutte digitale programmer
<p>ANTALL, ROM OG FORM</p>	<ul style="list-style-type: none"> - erfare ulike former og mønstre og undre seg sammen med barn og voksne over likheter og ulikheter -erfare det fysiske miljøet i barnehagen, plassering av utstyr - bruke kroppen som målestokk - erfaring med ulike tall og begreper - mestre enkle innpasnings puslespill. 	<ul style="list-style-type: none"> - bredere forståelse av matematiske begreper - mestre en til en kommunikasjon, som å dekke på bord - mestre parkoblinger, se sammenheng, finne ting som hører sammen - erfaringer med målbegreper og mengder - gjenkjenne ulike former 	<ul style="list-style-type: none"> - mestre og følge regler i spill og sangleker - forstå mengden av tallene fra 1 – 20 - forståelse at mengde er konstant selv om den blir forflyttet. - forståelse for tid - orientere seg i et rom - skape ulike mønstre med ulike type materieill

	<ul style="list-style-type: none"> - en begynnende forståelse for parkoblinger 	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne til telleregler opp til 10 og at tall angir mengder og størrelser -mestre å spille spill med terning med prikker, farger og former) 	
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	<ul style="list-style-type: none"> -begynnende respekt for alt liv - delta i markering av de kristne tradisjonene, formidlet med konkrete - utvikle evne til undring, gjennom samhandling med andre barn og voksne - en begynnende evne til å se at andre også har behov. (Jeg vil ha spaden!) - oppleve tilhørighet til gruppe 	<ul style="list-style-type: none"> - vise respekt for alt som lever - erfaring og kunnskap om kultur og høytider - aktivt undre seg og filosofere over ting som skjer her og nå - respektere andres behov, vi er forskjellige 	<ul style="list-style-type: none"> - ta initiativ til undring og filosofering. - kunnskaper om ulike tradisjoner - forståelse for at mennesker er ulike, og har ulike forutsetninger, og behandles ut i fra det
NÆRMILJØ OG SAMFUNN	<ul style="list-style-type: none"> - oppdage og bli kjent på barnehagens område, både inne og ute - oppleve gruppetilhørighet 	<ul style="list-style-type: none"> - bli kjent med mulighetene som finnes i nærmiljøet vårt - oppleve tilhørighet til barnehagen - kjennskap til at vi er en del av et felleskap, også til lokalsamfunnet. - kjenne til viktigheten og mestre enkle trafikkregler når vi går på turer utenfor barnehagen 	<ul style="list-style-type: none"> -kjennskap til og forholde seg til trafikkregler, med tanke på sikkerhet når vi ferdes i trafikken